

Rövid tudósítás két tudományos tanácskozásról

Emlékezés Vajna Károly tiszteletére

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Múzeumi Szervezetének Kiskun Múzeuma és a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség Vajna Károly születésének 160. évfordulója alkalmából emlékülést szervezett Kiskunfélegyházán, a Kiskun Múzeumban 2011. október 17-én.

Vajna Károlyban a monarchia sikeres börtönügyi szakemberét tisztelhetjük, aki Szegeden kezdte pályafutását, majd a szamosújvári fegyintézet, illetve 1901-től 1919-ig a Budapesti Királyi Országos Gyűjtőfogház igazgatói tisztét is betöltötte. Az ő nevéhez fűződik a magyar börtönügy mindmáig legértékesebb történeti adatgyűjteménye, a *Hazai régi büntetések* című kétkötetes monográfia kiadása. Kutató- és gyűjtőmunkájának köszönhető, hogy – az igazságügyi tárca vezetőinek támogatásával – 1910-ben a Gyűjtőfogházban megnyílt az Országos Börtönügyi Múzeum. A múzeum gyűjteményét, amely 1922-től az Igazságügyi Minisztérium Markó utcai palotájában nyert elhelyezést, a II. világháborúban súlyos károsodás érte. Ami a történelem viszontagságai után az egykori gyűjteményből megmaradt, az a kiskunfélegyházi Kiskun Múzeumban látható.

A rendezvény fővédnöke *dr. Kökényesi Antal* bv. altábornagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka volt. A tanácskozást, amelyen levezető elnökként *Mészáros Márta* múzeumigazgató működött közre, *Nyitrai András*, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés alelnöke nyitotta meg.

Az első előadást *dr. Nánási László PhD*, Bács-Kiskun megyei főügyész tartotta, aki – részben saját levéltári kutatásaira alapozva – tekintette át Vajna Károly életútját, illetve értékelte életművét. *Csóti András* bv. vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának stratégiai és koordinációs helyettese előadásában arról beszélt, hogy a múzeumok milyen szerepet töltenek be a büntetés-végrehajtás szakmai munkájában. *Dr. Nagy Janka Teodóra PhD*, főiskolai tanár, intézetigazgató, a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Karának főigazgató-helyettese a hazai büntetőjogi néphagyományokról és szokásokról, az ún. megszégyenítő, illetve közvélemény- büntetésekről tartott előadást.

Ezt követően avatták fel a Kiskun Múzeum legújabb állandó kiállításaként a Vajna Károly-émlékszobát, amelyben az egykori Országos Börtönügyi Múzeum legfontosabb tárgyi emlékei is helyet kaptak.

Az emlékülés délutáni programját *dr. Mezey Barna*, az ELTE rektorának előadása nyitotta meg, amelyben az előadó a hazai büntetések történetének és a börtönbüntetés kialakulásának főbb jellemzőit foglalta össze. *Bánkiné dr. Molnár Erzsébet*, nyugalmazott múzeumigazgató a hajdani, a XVIII. és XIX. században fennállt Kiskun kerület büntetőtörvénykezésének sajátosságait ismertette meg a hallgatósággal. *Dr. Vincze Eszter*, a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség bv. felügyeleti ügyésze a nőkkel szemben a közép- és újkorban alkalmazott büntetéseket és azok tárgyi emlékeit mutatta be előadásában.

A rendezvény, amely a kiskunfélegyházi *Széljáró Balladások* együttes zenés, a XIX. századi híres-hírhedt alföldi betyárok világát felidéző műsorával zárult, méltó emléket állított Vajna Károly alakjának, illetve sikeresen irányította rá a figyelmet a Kiskun Múzeum egyedülálló gyűjteményére.

Szakmai konferencia a Magyar Tudomány Napja alkalmából

A Magyar Börtönügyi Társaság - a Büntetés-végrehajtás Tudományos Tanácsa közreműködésével - „Tudományos kutatások és eredmények a büntetés-végrehajtásban” címmel szakmai konferenciát rendezett 2011. november 24-én a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet Venyige utcai színháztermében.

A Magyar Tudomány Napja alkalmából megtartott rendezvényt Csóti András bv. vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának stratégiai és koordinációs helyettese, a Magyar Börtönügyi Társaság alelnöke nyitotta meg. Az első előadó, dr. Szűcs András, legfőbb ügyészségi ügyész a büntetés-végrehajtás bírói kontrolljával, a bv. bíró tevékenységével kapcsolatos kodifikációs javaslatait fejtette ki. Forgács Judit bv. alezredes, az RTF Bv. Tanszékének oktatója a nevelői munka jelenlegi profilját rajzolta fel, illetve javaslatokat tett a nevelők munkájának javítása érdekében. Papp Gábor, a KSH munkatársa az elítéltek értékrendjét vizsgáló kutatásáról számolt be előadásában. Sztodola Tibor bv. alezredes, a Bv. Oktatási Központ kiemelt főreferense a biztonsági intézkedések szabályozási és végrehajtási problémáit választotta előadása témájaként. Dr. Fliegauf Gergely PhD, bv. alezredes, az RTF Bv. Tanszékének tanársegédje a börtönpszichológia és a kriminálpszichológia kapcsolódási pontjait és különbségeit foglalta össze.

A tanácskozás, amely Csóti András és dr. Sabjananics István PhD, a BM Rendészeti Vezetőképző és Kutatóintézet osztályvezetője zárszavával ért véget, kiváló alkalmat nyújtott arra, hogy - a felkért fiatal előadók kitűnő előadásain keresztül - bepillantást nyújtson a büntetés-végrehajtással kapcsolatos tudományos kutatásokba.

A szerk.